

AKTIVITI DIDIK HIBUR DALAM KALANGAN GURU PRASEKOLAH DI DAERAH GOMBAK

Edutainment Activities among Pre-School Teacher in Gombak Area

Ramlah Bt. Jantan, Nor Afni Bt.Resad,
 Siti Fathimah Az-Zahra Bt. Mohd. Fauzi
 ramlah.j@fppm.upsi.edu.my
 Universiti Pendidikan Sultan Idris

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti penggunaan kaedah didik hibur dalam meningkatkan kemahiran literasi dalam kalangan kanak-kanak prasekolah. Ini kerana kajian mengenai kaedah didik hibur masih kurang dijalankan di prasekolah kerana kaedah didik hibur merupakan satu kaedah baru tetapi kaedah ini telah diterapkan di dalam pengajaran dan pembelajaran bagi murid Tahap 1 (Tahun 1, 2 dan 3) yang mengikuti Program LINUS. Metodologi kajian adalah tinjauan yang menggunakan soal selidik untuk mengutip data. Sampel kajian terdiri daripada 80 orang guru prasekolah anjuran Kementerian Pelajaran Malaysia yang menggunakan Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan di daerah Gombak. Pemilihan responden dilaksanakan secara rawak mudah bagi mewakili populasi guru daripada daerah Gombak. Dapatkan kajian menjelaskan majoriti guru prasekolah berpendapat bahawa murid-murid mendapati kaedah didik hibur menggembirakan dan guru mudah untuk melaksanakannya. Mereka mendapati kaedah didik hibur berkesan dalam meningkatkan kemahiran literasi dalam kalangan kanak-kanak prasekolah.

Kata kunci: didik hibur, literasi, guru prasekolah.

ABSTRACT

This study aims at identifying the effectiveness of the fun-play approach in enhancing reading literacy among preschool pupils. Methodology of research was survey using questionnaire to collect data. Sample of study comprised of 80 preschool teachers from government preschool. The sample were chosen randomly among preschool teachers in Gombak. Finding of study indicated that teachers found the fun-play approach was enjoyable and easy to manage. They also found this approach was effective in enhancing level of reading among the pupils.

Keywords: fun-play approach, literacy, preschool teachers.

PENGENALAN

Program pendidikan prasekolah sinonim dengan perkataan “bermain”. Ini kerana kaedah ini merupakan fitrah atau tingkah laku semula jadi kanak-kanak (Ramlah, 2013). Oleh itu, pendidikan prasekolah menekankan pendekatan ‘belajar melalui bermain’ atau juga dikenali dengan ‘didik hibur’(*fun-play*). Melalui proses ini, kanak-kanak akan membuat penerokaan, penemuan dan pembinaan pengalaman secara semulajadi. Unsur didik hibur yang mula diperkenalkan melalui KSSR dan Program LINUS adalah antara kaedah yang merangsang minat dan keinginan murid untuk mengikuti sesi pembelajaran. Penekanan kepada kaedah pembelajaran seperti ini akan menghasilkan proses pengajaran dan pembelajaran yang menggembirakan (Bolling, 2008 dan Ramlah, 2013) dan kanak-kanak berasa seronok untuk mengikuti sesi pembelajaran. Melalui pendekatan ini juga, aspek perkembangan fizikal, sosioemosi, kognitif dan bahasa serta potensi kanak-kanak dapat ditingkatkan ke tahap maksimum (KPM, 2010). Dalam aktiviti didik hibur, kanak-kanak dapat membangunkan kaedah dalam membentuk hubungan dengan rakank-rakan, berpeluang untuk menunjukkan kuasa, membuat keputusan dan penilaian, menganalisis, membayangkan dan membuat diskriminasi.

Pernyataan Masalah

Pada tahun 2004, Statistik Bahagian Sekolah, menunjukkan 115 377 orang murid sekolah rendah di seluruh Malaysia menghadapi masalah pembelajaran dan tidak dapat menguasai kemahiran asas 3M, iaitu membaca, menulis dan mengira. Jumlahnya semakin meningkat pada tahun 2006. Menurut Bolling (2008), masalah kegagalan membaca menjadi semakin serius jika tiada langkah sistematik dilakukan kerana masalah menguasai kemahiran membaca memang akan timbul dalam kalangan murid yang lemah. Namun, elemen muzik yang diterapkan dalam nyanyian akan menjadikan mereka aktif dan berminat untuk membaca.

Beberapa pengkaji telah menjalankan kajian yang berkaitan dengan didik hibur seperti Zakaria bin Khalid dan Ariff Fadillah bin Khalil (2010), Saayah Abu, Rohaty Mohd. Majzub & Nor Aishah Buang (2010); Hasnalee dan Zulkifley (2011) dan Noraini Othman (2012) mendapati aktiviti didik hibur berjaya menambahkan minat kanak-kanak untuk membaca. Oleh sebab kajian mengenai perlaksanaan dan kesan didik hibur ke atas literasi masih kurang, jadi pengkaji memutuskan untuk mengkaji dengan lebih mendalam tentang pelaksanaan kaedah didik hibur ini dalam kalangan guru prasekolah.

Tinjauan Literatur Berkaitan

Merujuk kepada penyelidikan yang terdahulu, didapati masalah kegagalan murid menguasai kemahiran membaca juga terjadi di luar negara. Menurut Bolling (2008), masalah kegagalan membaca menjadi semakin serius jika tiada langkah

sistematik dilakukan. Elemen muzik yang diterapkan dalam nyanyian akan menjadikan mereka aktif dan memberikan penglibatan yang sepenuhnya. Murid-murid dapat menyebut dan mengingati perkataan melalui aktiviti nyanyian. Murid yang lambat atau lemah dalam pelajaran berubah menjadi aktif melalui kerjasama dalam aktiviti nyanyian.

Kajian Mielonen dan Paterson (2009) mendapati bahawa terdapat beberapa kaedah yang digunakan dalam didik hibur dapat meningkatkan kemahiran membaca, menulis dan juga membentuk kemahiran sosial kanak-kanak. Pengkaji menjalankan kajian ke atas dua orang kanak-kanak yang berusia 5 tahun. Pengumpulan data bagi kajian ini adalah melalui pemerhatian, rakaman video, temu bual, nota lapangan dan lukisan kanak-kanak. Berdasarkan dapatan kajian, kanak-kanak dapat bekomunikasi antara satu sama lain sambil menjalankan aktiviti. Pengkaji berpendapat bahawa sekiranya guru mengimplementasikan konsep didik hibur dalam pengajaran dan pembelajaran, kanak-kanak akan dapat membina kemahiran interaksi sosial mereka dalam bentuk didik hibur seterusnya memberi peluang kepada mereka untuk berkomunikasi dengan rakan sebaya secara semulajadi.

Manakala kajian dalam negara seperti yang dibuat oleh Fauziah Md. Jaafar (2011) tentang kekerapan aktiviti didik hibur dalam kalangan kanak-kanak prasekolah dan perbezaan antara pelaksanaan aktiviti main antara prasekolah dan KEMAS bagi daerah Kubang Pasu, Kedah. Kajian ini melibatkan 80 orang sampel yang terdiri daripada 33 orang guru prasekolah Kementerian Pelajaran Malaysia dan 47 orang dari guru tabika KEMAS. Beliau mendapati bahawa guru prasekolah ada menjalankan aktiviti berbentuk didik hibur di prasekolah berbanding guru dari tabika KEMAS. Pengkaji menggunakan soal selidik bagi mendapatkan maklumat dan mengumpul data. Antara aktiviti didik hibur yang paling popular dijalankan oleh guru ialah aktiviti main peranan. Aktiviti ini didapati mudah dilaksanakan oleh guru di dalam kelas dan kanak-kanak akan berasaskan seolah-olah mereka berada di rumah sendiri.

Selain itu, kajian oleh Mohd Izzuddin Akmal (2011) mengenai minat murid dalam mengingat nama-nama malaikat dan tugasnya melalui kaedah nyanyian melodi ria mendapati murid-murid menunjukkan respon tingkah laku yang baik dan penuh minat dalam aktiviti nyanyian. Kajian ini telah dilakukan terhadap 7 orang murid Tahun 2 Delima. Murid-murid ini menghadapi kesukaran untuk mengingat nama-nama malaikat dan bidang tugasnya dengan baik dan kurang berminat apabila pengkaji menggunakan cara tradisional di dalam kelas. Namun, Murid-murid berasa sangat teruja jika pengkaji menggunakan kaedah nyanyian. Mereka bersungguh-sungguh untuk mengingat lirik dan melodi yang diadaptasi dari lagu kanak-kanak bahasa Inggeris iaitu ‘Twinkle-twinkle Little Star’ dan ‘If You Happy’. Lagu yang telah diadaptasi dan diubah suai inilah salah satu faktor yang mendorong mereka belajar dengan penuh minat. Metodologi kajian adalah secara kualitatif iaitu pengkaji menjalankan kajian secara tinjauan. Instrumen yang digunakan ialah ujian pra dan pos, soal selidik dan pemerhatian.

Kajian oleh Che Zanariah dan Fadzilah (2011) pula meninjau aspek pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran kemahiran menulis di sekolah rendah. Kajian ini dijalankan melalui kaedah tinjauan dengan menggunakan soal selidik ke atas guru-guru dari enam buah sekolah sebagai responden. Responden ialah seramai 110 orang guru yang mengajar Bahasa Melayu. Dapatkan kajian mendapati pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran kemahiran menulis masih berada di tahap sederhana dan belum mencapai objektif yang disasarkan. Ini kerana sikap positif guru terhadap pengajaran dan pembelajaran kemahiran menulis belum memuaskan kerana masih ada segelintir guru yang bersikap negatif. Aplikasi strategi guru juga masih kurang memuaskan sementara masalah yang dihadapi menjadi penghalang kepada pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran kemahiran menulis yang berkesan di sekolah rendah. Namun demikian, terdapat juga beberapa pernyataan yang berada di tahap tinggi kerana kemahiran menulis juga secara tidak langsung dapat memperkuuh penguasaan membaca murid-murid. Antaranya ialah kebanyakan guru bersetuju bahawa mereka mengambil berat terhadap kemahiran menulis kerana ia merupakan salah satu daripada kemahiran bahasa yang penting kepada murid-murid selain daripada kemahiran lisan dan membaca. Guru juga bersetuju dengan beberapa pernyataan positif lain iaitu guru mengajar kemahiran menulis mengikut kemampuan murid, guru berusaha menarik minat murid supaya rajin menulis dan guru berusaha meningkatkan pengetahuan dalam kemahiran menulis.

Dalam Kajian Suryani Talib (2015) ke atas kebolehan membaca dalam kalangan murid luar bandar (tahun 1) mendapati 53 murid (58.9%) dapat membaca petikan dengan tahap sangat baik; 10 murid (11.1%) dengan tahap membaca baik; 16 murid (17.8%) dengan tahap membaca sederhana; 11 murid (12.6%) dengan tahap membaca lemah. Murid-murid ini merupakan murid tahun 3. Jadi 63 daripada 90 orang murid dalam kajian tersebut didapati tahap membaca baik dan sangat baik selepas aktiviti didik hibur dilaksanakan. Sampel kajian beliau terdiri daripada 90 orang murid (45 orang murid lelaki dan 45 orang murid perempuan).

OBJEKTIF KAJIAN

Objektif kajian adalah:

Pertamanya, mengkaji persepsi guru terhadap perancangan dan pelaksanaan kaedah ‘Didik Hibur’ dalam kelas prasekolah.

Kedua, mengkaji persepsi guru mengenai keberkesanan kaedah ‘Didik Hibur’ dalam kelas prasekolah.

Ketiga, mengkaji perbezaan dalam perancangan dan perlaksanaan kaedah ‘Didik Hibur’ berdasarkan jantina guru.

METODOLOGI KAJIAN

Pengkaji telah menjalankan kajian menggunakan kaedah tinjauan (survey). Kaedah tinjauan didapati sesuai kerana ianya dapat menerangkan atau meramal sesuatu fenomena yang sedang berlaku. Reka bentuk kajian ini digunakan untuk meneroka atau mengenal pasti pola sesuatu fenomena atau tingkah laku yang masih belum berkembang atau dikenali (Mohd. Majid Konting, 2005). Data-data telah diperolehi melalui soal selidik yang dikemukakan untuk meninjau dan mendapatkan maklumat mengenai kaedah didik hibur dalam meningkatkan kemahiran literasi kanak-kanak prasekolah yang dilaksanakan dalam proses pengajaran dan pembelajaran di kelas prasekolah Kementerian Pelajaran Malaysia di daerah Gombak, Selangor.

Kajian ini akan dijalankan di daerah Gombak, Selangor yang melibatkan 80 orang guru prasekolah. Rasional pemilihan lokasi kajian ini adalah kerana ianya sesuai dengan profesion pengkaji yang merupakan salah seorang pegawai di Pejabat Pelajaran Daerah Gombak, Selangor. Guru prasekolah yang menjadi subjek kajian telah dipilih secara rawak mudah bagi mewakili populasi kajian iaitu guru praseolah kerajaan daripada 63 sekolah yang mempunyai prasekolah di daerah Gombak.

DAPATAN KAJIAN

Dalam dapatan kajian akan dihuraikan profil sampel kajian dan analisis soal selidik.

Profil Sampel Kajian

Seramai 80 orang guru prasekolah Kementerian Pelajaran Malaysia di Daerah Gombak, Selangor telah memberi maklumat tentang jantina, kategori perkhidmatan, umur, kelulusan akademik tertinggi, pengalaman mengajar dan minat mengajar di kelas prasekolah. Dari aspek jantina, seramai 7 orang (8.8%) adalah responden lelaki manakala seramai 73 orang (91.3) adalah responden perempuan. Ini menunjukkan bahawa guru perempuan lebih dominan daripada guru lelaki yang mengajar di kelas prasekolah.

Persepsi guru terhadap perancangan dan pelaksanaan kaedah Didik Hibur dalam kelas prasekolah

Pengkaji telah membahagikan tahap persepsi guru kepada 3 kategori iaitu tahap rendah (min 1.00- 1.33), tahap sederhana (min 1.34- 2.67) dan tahap tinggi (min 2.68- 4.01). Purata min skor persepsi guru adalah, min=3.370, sp=0.57. Jadi jelaslah tahap min skor persepsi guru mengenai perancangan dan perlaksanaan kaedah Didik Hibur dalam kelas prasekolah berada pada tahap tinggi.

Pernyataan atau item yang tertinggi antaranya pernyataan/ item 6 (min 3.47 ; s.p 0.550) menunjukkan min yang tertinggi, menerangkan bahawa kaedah didik hibur dapat ‘Meningkatkan kreativiti dan imaginasi’. Dapatkan ini disokong dengan

pernyataan/ item ke 14 dengan pernyataan ‘Memperolehi kemahiran dan pengetahuan’ (min 3.450 ; s.p 0.571).

Mengkaji persepsi guru mengenai keberkesanan kaedah Didik Hibur dalam kelas prasekolah.

Analisis data bagi keberkesanan kaedah didik hibur terhadap perkembangan kemahiran literasi kanak-kanak prasekolah telah menunjukkan min bagi pelaksanaan secara keseluruhan ialah 3.370 dengan sisihan piawai 0.575. Hasil keputusan telah menunjukkan bahawa tahap keberkesanan kaedah didik hibur terhadap perkembangan literasi kanak-kanak prasekolah secara keseluruhan adalah pada tahap tinggi. Dapatkan ini juga menerangkan bahawa secara keseluruhannya kaedah didik hibur mampu memberi kesan positif terhadap perkembangan kanak-kanak seterusnya meningkatkan penguasaan kemahiran literasi dalam kalangan kanak-kanak prasekolah.

Mengkaji perbezaan dalam perancangan dan perlaksanaan kaedah Didik Hibur berdasarkan jantina guru

Analisis ujian t telah dilaksanakan untuk menjawab objektif ini. Keputusan ujian t menjelaskan bahawa terdapat perbezaan berdasarkan jantina $t = 2.79$, $p = 0.000$, $p < 0.005$, dalam perancangan dan pelaksanaan kaedah didik hibur yang dijalankan oleh guru dalam kelas prasekolah.

Jadual 1 Keputusan Ujian t Perbezaan Antara Faktor Jantina dengan Perancangan dan Pelaksanaan Kaedah Didik Hibur

Pembolehubah	N	dk	t	Signifikan (2 hujung)
Jantina Perancangan	80	79	60.1588	0.000

Tahap signifikan pada aras $p < 0.005$

Perbincangan

Oleh itu, maklum balas melalui soal selidik mendapati majoriti guru prasekolah berpendapat bahawa tahap perancangan dan pelaksanaan kaedah didik hibur dalam pengajaran dan pembelajaran di kelas prasekolah di Daerah Gombak, Selangor dan keberkesanannya terhadap peningkatan kemahiran literasi kanak-kanak prasekolah adalah pada tahap tinggi. Ini membuktikan bahawa guru telah melaksanakan kaedah ini mengikut kaedah dan cara yang bersesuaian dengan tahap kemahiran dan keupayaan kanak-kanak prasekolah. Pelaksanaan kaedah didik hibur ini dapat membantu meningkatkan kemahiran literasi kanak-kanak. Pada tahap umur 5 tahun hingga 6 tahun, kaedah ini didapati dapat memberi keseronokan belajar kepada kanak-kanak kerana pada waktu ini konsep mengenal persekitaran dan berdiskusi

perlu diterapkan dalam diri setiap kanak-kanak sebelum mereka mengikuti persekolahan formal. Jika kaedah pengajaran guru tidak dipelbagai, kanak-kanak akan berasa bosan dan akan memberi kesan kepada psikologi dan persepsi kanak-kanak ini. Kanak-kanak dapat menguasai kemahiran literasi sekiranya mereka didedahkan dengan aktiviti-aktiviti yang berunsurkan didik hibur. Dapatkan ini disokong oleh Mahzan Arshad (2012) di dalam bukunya yang bertajuk “Pendidikan Literasi Awal Kanak-kanak, Teori dan Amali” bahawa penguasaan kemahiran literasi amat penting ditekankan dalam program pendidikan awal kanak-kanak. Ini perlu bagi memeperkuuhkan penguasaan bahasa bagi persiapan mereka menghadapi alam persekolahan dan pendidikan lanjutan apabila mereka dewasa kelak.

Selain itu, kajian ini mendapati bahawa faktor jantina, kategori perkhidmatan, umur, kelulusan tertinggi, pengalaman mengajar dan minat mengajar di kelas prasekolah tidak mempengaruhi penguasaan kemahiran membaca dan menulis kanak-kanak prasekolah. Ini bertepatan dengan kajian yang dijalankan oleh Hasnalee dan Zulkifley (2011) iaitu tidak semua faktor demografi murid ataupun guru mempengaruhi kemahiran membaca dan memahami murid. Beliau turut menyatakan bahawa guru perlu mempunyai kepakaran dalam menentukan kesediaan murid, dan jelas tentang tahap bantuan (*scaffolding*) yang perlu diberikan kepada murid-murid.

Dapatkan kajian juga menunjukkan tahap kefahaman guru yang tinggi tentang konsep dan kaedah didik hibur melalui perancangan dan pelaksanaan yang baik membuktikan bahawa guru-guru prasekolah mempunyai kesedaran dan pandangan yang positif terhadap kepentingan kaedah ini dalam pengajaran dan pembelajaran kanak-kanak prasekolah. Tahap perancangan dan pelaksanaan yang tinggi terhadap kaedah didik hibur ini oleh guru-guru digambarkan melalui pernyataan/ item yang mendapat min yang tertinggi iaitu antaranya “guru boleh menyediakan aktiviti yang sesuai dengan perkembangan dan kebolehan kanak-kanak”. Ini sejajar dengan pandangan Linah (2009) dan Christie dan Rosco (2009), guru perlu bijak dalam merancang rancangan pengajarannya agar dapat diterima oleh murid. Guru memainkan peranan penting dalam mencipta persekitaran permainan dan juga merangsang serta memperkembangkan daya fikir kanak-kanak.

Tahap keberkesanannya kaedah didik hibur terhadap perkembangan kemahiran literasi kanak-kanak prasekolah pula boleh digambarkan oleh pernyataan/ item yang mendapat min yang tertinggi iaitu “meningkatkan kreativiti dan imaginasi”, “memperolehi kemahiran dan pengetahuan”, “mengurangkan ketegangan perasaan” dan “meningkatkan kebolehan kanak-kanak dalam aktiviti secara kolaboratif”. Ini sejajar dengan pandangan Mohamad Hashim dan Sharifah Amnah (2010) bahawa melalui kaedah didik hibur, kanak-kanak dapat berinteraksi dengan rakan sebaya mereka dan seterusnya dapat memupuk kerjasama antara satu sama lain. Selain itu, melalui kaedah ini juga kanak-kanak dapat melahirkan daya kreativiti mereka tanpa had serta dapat meningkatkan kaedah kendiri dan penghargaan kendiri.

Aktiviti didik hibur juga membenarkan kanak-kanak memenuhi keperluan ingin tahu, meningkatkan pengetahuan, pengalaman dan kemahiran mereka. Menurut Piaget (1973) dalam Ramlah (2013), aktiviti bermain dalam pengajaran dan pembelajaran memberi kesan ke atas perkembangan kognitif kanak-kanak. Ia terbukti mempunyai perkaitan dengan proses pembinaan pengetahuan melalui interaksi dan persekitarannya. Kesan didik hibur terhadap perkembangan kognitif ini turut disokong oleh kajian Christie dan Rosko (2009) iaitu didik hibur dapat menarik minat kanak-kanak untuk terus belajar kaedah literasi awal. Kesan terhadap perkembangan kognitif ini turut disokong oleh kajian Fauziah (2004) dan Linah (2009), guru perlu bijak dalam merancang rancangan pengajarannya agar dapat diterima oleh murid. Bagaimanapun, aktiviti didik hibur yang dijalankan perlulah terancang, berstruktur, fleksibel dan memenuhi keperluan kognitif, psikomotor dan afektif murid.

Hasil kajian ini juga mendapati kesan yang positif terhadap perkembangan sosio emosi kanak-kanak, di mana ia boleh mendatangkan kegembiraan, dapat menggalakkan kanak-kanak untuk berinteraksi dan berkomunikasi antara satu sama lain. Ini sejajar dengan pendapat Jennings, Holt, et. al (2006) dalam Hasnalee dan Zulkifley (2011), bahawa faktor rumah, persekitaran sekolah, persekitaran sosial dan persekitaran budaya dan persekitaran penilaian mempengaruhi minat kanak-kanak untuk mengikuti pembelajaran dan belajar dalam keadaan yang menggembirakan.

Manakala dari aspek penguasaan kemahiran membaca dan menulis, melalui kaedah didik hibur, perkembangan kemahiran literasi kanak-kanak menjadi lebih baik apabila kaedah ini meningkatkan kebolehan mengingat dan menghafal kanak-kanak (Mahzan Arshad, 2012). Guru tidak boleh memandang rendah terhadap keupayaan murid kerana setiap kanak-kanak mempunyai kelebihan dan keupayaan masing-masing. Bolling (2008) juga menyatakan bahawa kaedah pengajaran yang berunsurkan muzik seperti nyanyian akan menjadikan kanak-kanak begitu aktif dan dapat memberikan penglibatan yang sepenuhnya. Murid-murid dapat menyebut dan mengingati perkataan melalui aktiviti nyanyian. Murid yang lambat atau lemah dalam pelajaran berubah menjadi aktif melalui kerjasama dalam aktiviti nyanyian.

Dapatan kajian ini juga mendapati wujud hubungan yang kukuh antara perancangan dan pelaksanaan oleh guru dengan keberkesanannya terhadap peningkatan kemahiran literasi kanak-kanak prasekolah. Ini jelas menunjukkan bahawa sikap, kemahiran dan peranan guru dilihat sebagai faktor utama penentu keberkesanannya pelaksanaan kaedah pengajaran. Selain itu, pandangan dan kajian oleh (Linah, 2009 dan Fauziah, 2011) juga menyokong dapatan kajian ini.

Dari aspek elemen didik hibur, aktiviti-aktiviti seperti nyanyian, bercerita, main peranan dan penggunaan bahan sebagai media pengajaran didapati dapat membantu guru-guru dalam pengajaran dan pembelajaran di kelas prasekolah (Mahzan Arshad, 2012). Aktiviti-aktiviti ini juga didapati dapat membantu meningkatkan penguasaan kemahiran literasi kanak-kanak. Ini dapat dibuktikan

bahawa guru-guru ‘bersetuju’ dan ‘amat bersetuju’ terhadap pelaksanaan kaedah didik hibur yang memberi pendedahan kepada kanak-kanak untuk meneroka dan berinteraksi dengan persekitaran. Dapatan ini turut disokong oleh Mohamad Hashim dan Sharifah Amnah (2010), Mohd Izzuddin Akmal (2011), Loy Chee Luen (2011), Hurwitz (1975) dan Wellhausen dan Rebecca (2007), murid- murid menunjukkan respon tingkah laku yang baik dan penuh minat dalam aktiviti nyanyian, berasa sangat teruja untuk menyanyi setiap kali aktiviti nyanyian berlangsung.

Berdasarkan kajian yang dijalankan oleh Saayah, Rohaty & Nor Aishah (2010), mereka berpendapat bahawa guru- guru tidak faham kaedah didik hibur. Mereka juga dapat sukar untuk melaksanakan aktiviti didik hibur kerana masih kurang jelas tentang pendedahan dalam kaedah ini. Guru juga didapati berpegang kepada model defisit yang melihat kepada kekurangan murid, tanggapan tersebut bukan sahaja dapat dilihat menerusi jangkaan guru yang rendah terhadap pencapaian murid dalam menguasai sesuatu kemahiran, malah dicerminkan menerusi aktiviti yang dijalankan semasa pengajaran Bahasa Melayu. Apabila guru berpegang kepada pendapat ini, proses pengajaran dan pembelajaran tidak dapat dijalankan dengan sebaiknya dan memberikan impak kepada peningkatan penguasaan kemahiran kanak-kanak. Namun, melalui kajian yang dijalankan ini, dapatan kajian menunjukkan guru mempunyai pengetahuan tentang kaedah pengajaran dan pembelajaran didik hibur. Ini dapat dibuktikan bahawa majoriti guru memilih skala ‘bersetuju’ dan ‘amat setuju’ dalam jawapan soal selidik.

CADANGAN

Objektif kajian ini adalah untuk melihat persepsi guru berdasarkan pemahamanan perancangan dan pelaksanaan kaedah didik hibur dalam pengajaran dan pembelajaran di kelas prasekolah. Pengkaji mencadangkan bahawa guru prasekolah perlulah berminat untuk melaksanakan kaedah “Didik Hibur” sebab kaedah ini dapat meningkatkan tahap prestasi membaca dalam kalangan kanak-kanak prasekolah. Saayah, Rohaty & Nor Aishah (2010), mendapati guru prasekolah kurang mahir melaksanakan kaedah didik hibur. Keadaan tersebut dapat diatasi dengan pihak guru besar menyediakan bengkel kepada guru tentang perancangan pdp didik hibur. Kaedah didik hibur juga adalah selari dengan fitrah murid prasekolah yang suka bermain, meneroka dan berlatih bahasa (Mahzan, 2012 dan Ramlah, 2013). Penggunaan boneka (Loy Chee Luen, 2011) dalam pengajaran dan pembelajaran dapat melatih murid prasekolah dalam berbahasa dan menyemai kreativiti. Oleh itu, penggunaan didik hibur dalam pengajaran di prasekolah memang sangat digalakkan.

PENUTUP

Seramai 80 orang guru prasekolah tadika anjuran Kementerian Pelajaran Malaysia di daerah Gombak telah terlibat menjadi sampel kajian ini. Objektif kajian adalah untuk melihat perlaksanaan didik hibur dalam kalangan guru prasekolah dan persepsi guru tentang keberkesanan didik hibur dalam meningkatkan tahap literasi dalam kalangan murid. Hasil analisis kajian mendapati guru prasekolah yang menjadi sampel kajian berada pada tahap tinggi dalam perancangan dan pelaksanaan kaedah didik hibur. Persepsi guru mengenai keberkesanan kaedah didik hibur juga tinggi. Oleh itu pengkaji yakin guru prasekolah di daerah lain boleh melaksanakan kaedah didik hibur dengan baik di sekolah masing-masing.

RUJUKAN

- Almon, J. (2004). The vital role of play in early childhood education. <http://waldorfresearchinstitute.org/pdf/BAPlayAlmon.pdf>. Retrieve on :1 Mac 2011.
- Bolling, C.J. (2008). 'Reading success in the intervention classroom'. NY: McGraw.
- Christie, J. F. & Roskos, K.A. (2009). Play's potential in early literacy development. Encyclopedia on early childhood development (online). Centre of exellence for early childhood development. <http://www.childencyclopedia.com/documents/ChristieRoskosANGxp.pdf>. Retrieve on: September 2012.
- Che Zanariah Che Hassan dan Fadzilah Abd Rahman (2011). Pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran kemahiran menulis di sekolah rendah. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*. Vol. 1: 67-87.
- Fauziah Md. Jaafar. (2004). Peranan main dalam perkembangan kanak-kanak prasekolah. Laporan penyelidikan Ijazah Sarjana Pendidikan. Kuala Lumpur: UM (Tidak diterbitkan).
- Fauziah Md. Jaafar. (2011). *Kepentingan aktiviti bermain di dalam pendidikan prasekolah*.<http://web.usm.my/education/MEDC/Vol3/11.%20Kepentingan%20Aktiviti%20Bermain%20Pend%20Prasek.pdf>. Retrieve on: 20 Mac 2012.
- Hurwitz, Barrie D. Bortnick, Klara Kokas. (1975). Nonmusical effects of the kodaly music curriculum in primary grade children. *Journal of Learning Disabilities* 8(3):167-173.
- Hasnalee Tubah & Zulkifley Hamid. (2011). Pengaruh demografi terhadap kemahiran membaca dan memahami dalam kalangan murid-murid LINUS. *Jurnal Bahasa Melayu* (6), 29-47.
- Jennings, J. Holt, Caldwell, S. Joanne & Learner, W. Janet. (2006). *Reading problems: Assessment and teaching strategies*. Ed. 5. New York: Pearson Education.
- Loy Chee Luen. (2011). *Boneka sebagai alat pedagogi dalam pengajaran kanak-kanak prasekolah*. Laporan Penyelidikan Ijazah Doktor Falsafah. Universiti Malaya (Tidak Diterbitkan).
- Linah Binti Summase. (2009). *Belajar sambil bermain*. Buku Koleksi Kertas Kerja Seminar Penyelidikan IPGM KBL, ms 92-101.
- Mielonen, A. M. & Paterson, W. (2009). Developing literacy through play. *Journal of Inquiry & Action in Education*, 3(1).
- Mohamad Hashim Othman dan Sharifah Amnah Syed Ahmad. (2010). Aplikasi teknik bermain *puppet* dalam kaunseling dengan kanak-kanak prasekolah. Dalam Azlin Hilma

- Hillaluddin dan Zarina Mat Saad, *Penilaian psikososial kanak-kanak: Isu-isu kebajikan dan perkembangan* (pp. 75-85). Sintok: Penerbit Universiti Utara Malaysia.
- Mohd Izzuddin Akmal Rusmi. (2011). *Keberkesanan nyanyian melodi ria untuk meningkatkan kemahiran mengingat nama 10 malaikat bagi murid tahun 2 Delima Sekolah Kebangsaan Kampung Gemuroh.* Retrieve from: <http://ipgmkdri.edu.my/ibrahim/sampel%20kajian%201.pdf> (20 Mac 2012).
- Mahzan Arshad. (2012). *Pendidikan literasi awal kanak-kanak. Teori dan amali.* Perak: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Mohd. Majid Konting. (2005). *Kaedah penyelidikan pendidikan.* Edisi Ke-7. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Ramlah Jantan. (2013). Faedah bermian dalam kalangan kanak-kanak (4-6 tahun). *Trend dan isu pengajaran dan pembelajaran.* Volume 1. No.2, ms 59-69. Tg. Malim. Penerbit UPSI.
- Saayah Abu, Rohaty Mohd. Majzub & Nor Aishah Buang. (2010). Amalan membaca dan penggunaan buku kepada kanak-kanak prasekolah dalam perspektif Rakan Sebaya. *Prosiding Seminar Kebangsaan Pendidikan Negara ke 4 2010.* Bangi.
- Suryani Talib. (2015). Hubungan antara gaya kognitif dengan kemahiran membaca bahasa Melayu murid sekolah rendah luar bandar. Tg. Malim: UPSI. Disertasi M.Ed. (Psikologi Pendidikan).
- Wellhousen, K., & Rebecca M. Giles. (2007). Building literacy opportunities into children's block play: What every teacher should know. *Association for Childhood Education International, Vol.82 n2 pg.74.*
- Zakaria Khalid dan Ariff Fadillah Khalil. (2011). Aktiviti nyanyian lagu-lagu tarian sewang dalam pengajaran dan pembelajaran bahasa Melayu di sekolah orang Asli. *Prosiding Seminar Penyelidikan 2011 Zon Timur* di IPG Kampus Sultan Mizan, Besut. Terengganu (10-12 Mei 2011).